

Význam spolupráce zemí Visegrádské skupiny

V poslední době se zintenzivnila jednání v rámci zemí Visegrádské skupiny, kterou tvoří společně s Českou republikou Maďarsko, Polsko a Slovensko. Dané země mají i vzhledem k nedávné historii mnoho společného. Jaká je však ekonomická provázanost zmíněných zemí a došlo za poslední dvě dekády v tomto směru k nějaké změně? Na tuto otázku hledáme odpověď s pomocí dat o vývoji zahraničního obchodu.

V poslední době se setkáváme s častými schůzkami lídrů tzv. Visegrádské skupiny. Jednání se zintenzivnila z důvodu řešení imigrační krize, kde toto politické uskupení bojuje proti povinným kvótám přerozdělování uprchlíků. Země Visegrádské skupiny prosazují řešení v podobě ochrany vnějších hranic Evropské unie, řešení konfliktu na místě kde se válčí, hlubší spolupráci s Tureckem (odkud mnoho lidí utíká právě do Evropy) a podporu západobalkánských zemí, které v minulosti řešily velké problémy pod náporom nových uprchlíků. Mezi ně patří i člen V4 Maďarsko.

V současné době Visegrádské skupině předsedá Česká republika. Hlavní cíle předsednictví jsou především spolupráce v oblasti energetiky, obranná spolupráce a rozvoj digitální ekonomiky. Dalšími důležitými tématy jsou rozvoj dopravní infrastruktury, sociální dimenze evropské integrace nebo boj proti daňovým únikům. V rámci předsednictví také Česká republika koordinuje setkání zemí V4 před jednáním Evropské rady v Bruselu a dalšími vrcholnými setkáními lídrů EU.

Ekonomika zemí V4

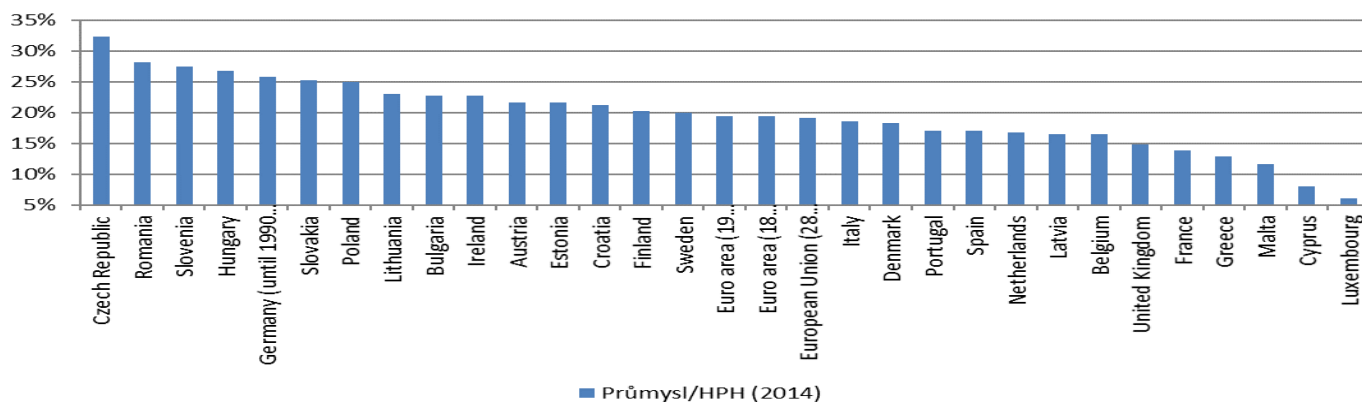
Význam spolupráce členů V4 není jen politický, ale i ekonomický. Ještě před vstupem do EU měli tyto země mezi sebou dohodu o volném obchodu, což umocnilo jejich ekonomickou spolupráci. Tyto státy totiž mají mnoho společného. Jedná se o rychle rostoucí postkomunistické ekonomiky, které si své silné postavení teprve budují. Typickými rysy těchto zemí je relativně vysoký podíl průmyslu na HDP (viz. graf níže – Podíl průmyslu na hrubé přidané hodnotě HPH) a úzká navázanost na země EU, především pak Německo. Německé firmy táhne do zemí Visegrádské skupiny především relativně levná a přitom kvalitní pracovní síla. Otázka je, do jaké míry se opravdu tyto státy mohou ekonomicky postavit zemím západní Evropy a hlavně Německu, jehož ekonomickému významu a postavení v EU se těžko někdo v nejbližší době vyrovná.

Státy Visegrádské skupiny se podílely na celkovém HDP Evropské unie v roce 2014 přibližně 5,3%. Oproti tomu podíl Německa činil 21%.

KOMENTÁŘ

Průmysl/HPH (2014)

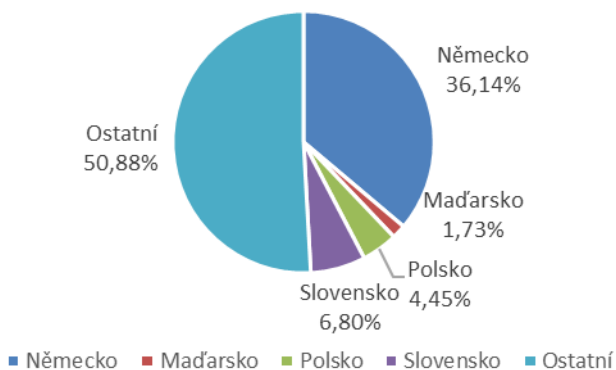

Státy Visegrádské skupiny se podílely na celkovém HDP Evropské unie v roce 2014 přibližně 5,3%. Oproti tomu podíl Německa činil 21%.

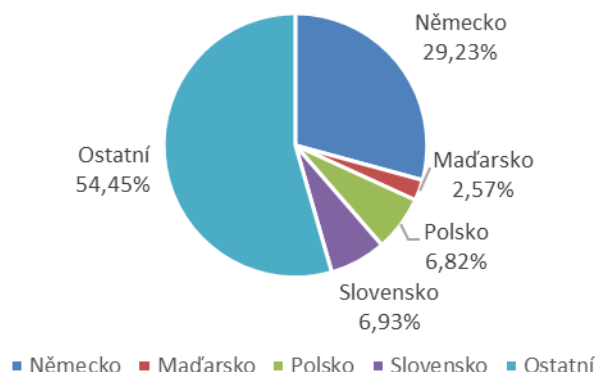
Ekonomika ČR

Česká republika je typickou exportní a průmyslově zaměřenou ekonomikou. Po roce 1989 si i díky své geografické a historické blízkosti k západní Evropě prošla významným růstem. Jedná se o stabilní a prosperující zemi. Reálné HDP České republiky vzrostlo mezi lety 2000 až 2014 o 40%.

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2000

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2014

Na grafech vidíme, jak se změnil podíl vzájemného obchodu České republiky vůči zemím V4, Německa a zbytku světa. Mezi lety 2000 a 2014 je zřejmý růst ekonomické spolupráce ČR a zemí Visegrádské skupiny. Na mezinárodním obchodu České republiky se země V4 podílely 16%, což vykazuje oproti 13% v roce 2000 pozitivní trend. Hlavním obchodním partnerem je jednoznačně stále Německo a to i přes pokles z 36% na 29%.

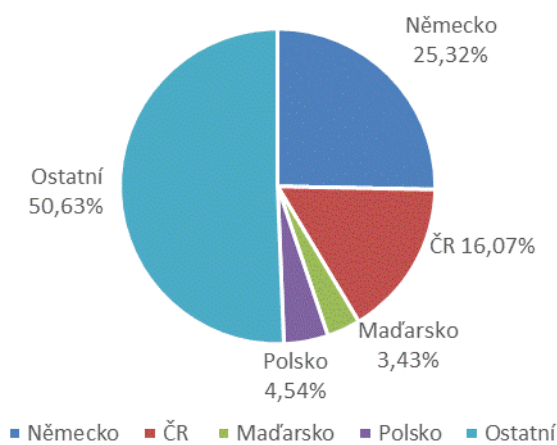

KOMENTÁŘ

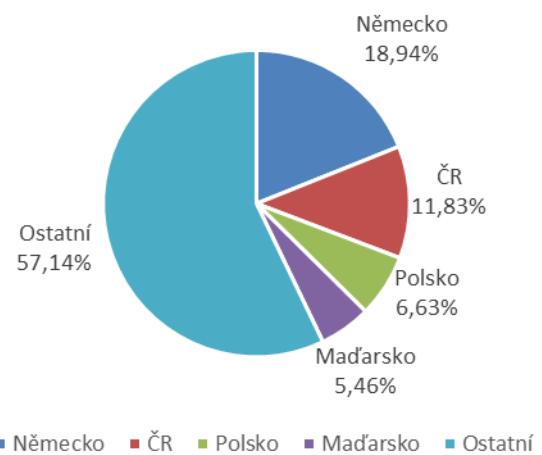
Ekonomika Slovenska

Slovensko, které historicky sdílelo s ČR jeden stát, má i velmi obdobný ekonomický vývoj. Opět hlavní zaměření je průmyslové. Hlavními obchodními partnery je Německo a Česká republika. Od roku 2000 do roku 2014 vzrostlo reálné HDP Slovenska o 70%.

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2000

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2014

Podíl vzájemného obchodu zemí V4 na celkovém obrátu zahraničního obchodu Slovenska se jak v letech 2000 tak 2014 pohyboval okolo 24%. Pouze se změnila geografická struktura. Na grafech můžeme vidět, že význam vzájemného obchodu mezi Slovenskem a Českou republikou klesal. Naopak ze zemí V4 rostla spolupráce s Polskem a Maďarskem. Stále ale obchod se zeměmi V4 není důležitější než obchod s Německem. To sice není tak dominantním ekonomickým partnerem jako v roce 2000, ale stále hraje hlavní roli. Navíc Německo je hlavním partnerem České republiky a dalších zemí Visegrádské skupiny což pouze umocňuje jeho význam.

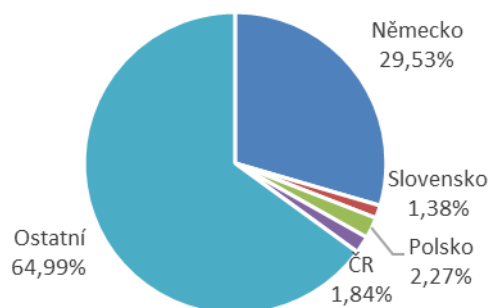
Ekonomika Maďarska

Maďarsko je dalším členem Visegrádské skupiny. Jedná se opět o exportně založenou průmyslovou ekonomiku s úzkými vazbami na Německo. Možná trochu překvapivě Maďarsko není příliš ekonomicky propojené s balkánskými zeměmi, což je dáno především jejich slabým hospodářstvím. Reálné HDP v této zemi v letech 2000 až 2014 vzrostlo o 29%.

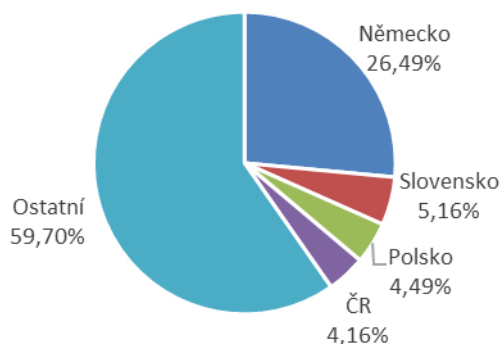
KOMENTÁŘ

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2000

■ Německo ■ Slovensko ■ Polsko ■ ČR ■ Ostatní

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2014

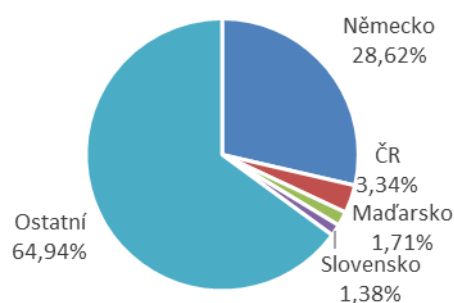
■ Německo ■ Slovensko ■ Polsko ■ ČR ■ Ostatní

I pro dalšího člena Visegrádské skupiny je hlavním ekonomickým partnerem Německo. To se na maďarském mezinárodním obchodu podílí zhruba čtvrtinou. Ze zemí V4 roste význam vzájemného obchodu jak s Polskem, tak i se Slovenskem a Českou republikou. Ačkoli nyní spolupráce Maďarska s ostatními zeměmi Visegrádské skupiny tvoří asi jen 14% celkového mezinárodního obchodu, jedná se oproti roku 2000 o značný nárůst a pozitivní trend. V roce 2000 to bylo totiž pouze 5,5%.

Ekonomika Polska

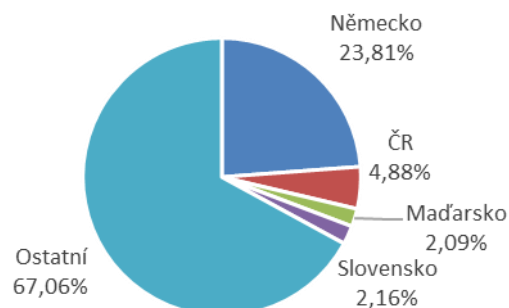
Čtvrtou zemí Visegrádské skupiny je Polsko. Polsko je další ekonomikou, která se zaměřuje na průmysl. Ten se podílí přibližně 25% na celkové hrubé přidané hodnotě. Reálné polské HDP v letech 2000 až 2014 vzrostlo přibližně o 64%.

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2000

■ Německo ■ ČR ■ Maďarsko ■ Slovensko ■ Ostatní

Struktura obrátu zahraničního obchodu v roce 2014

■ Německo ■ ČR ■ Maďarsko ■ Slovensko ■ Ostatní

I u Polska si můžeme všimnout rostoucího obchodu se zeměmi Visegrádské skupiny. Jeho podíl na celkovém mezinárodním obchodu vzrostl z 6,4% v roce 2000 na 9,1% v roce 2014. Německo si jako u ostatních států V4 drží své dominantní postavení. Na zahraničním obchodu se podílelo 23,8%.

KOMENTÁŘ

Závěr

Z předchozích údajů je zřejmé, že důležitost vzájemné ekonomické spolupráce zemí V4 roste. V rámci zahraničního obchodu těchto ekonomik však nadále zůstává dominantní Německo. To, jako ekonomická velmoc Evropy, zaujímá hlavní postavení u všech států Visegrádské skupiny jak na straně exportů tak importů.

Navíc pro ekonomiky V4 je důležité diversifikovat strukturu obchodních partnerů a snižovat svou závislost na západní Evropě. Případné zpomalení německé ekonomiky tak může být částečně nahrazeno vzájemným obchodem v rámci Visegrádské skupiny nebo obchodem s jinými obchodními partnery.